

Teaching Guide						
Identifying Data				2019/20		
Subject (*)	Sociology of Physical Activity and Sport		Code	620G01015		
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	1st four-month period	Second	Basic training	6		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Educación Física e Deportiva					
Coordinador	Mosquera Gonzalez, Maria Jose	E-mail	maria.jose.mosquera@udc.es			
Lecturers	Mosquera Gonzalez, Maria Jose	E-mail	maria.jose.mosquera@udc.es			
Web						
General description	A materia pertenece ao modulo "Materias básicas da rama de Ciencias Sociais e Xurídicas". Ten como obxectivo introducir aos alumnos no ámbito da Socioloxía do Deporte, para conquetar que sexan capaces de observar, identificar e aplicar na súa actividade profesional á perspectiva sociolóxica. Considerando que non existen outros créditos adicados aos coñecementos da Socioloxía Xeral, é necesario introducir de forma sintética as correntes de pensamento da Socioloxía e os conceptos fundamentais que forman parte do proceso de socialización que se da na sociedade e no deporte. Neste sentido, a primeira orientación do programa é macrosociolóxica, pero tamén se considera o individuo e as súas interaccións dende a perspectiva micro, polo tanto recolle posturas integradoras macro-micro. O descriptor de contido do modulo co que se relaciona a materia, que figura no documento de Grado, é o seguinte: "Bases e perspectiva sociolóxica para a análise socio-cultural da Actividade Física e o Deporte: o deporte como feito social. Cultura deportiva e proceso de socialización: cultura de modernidade e postmodernidade (valores de postmodernidade de resistencia. Postmodernidade de decadencia: violencia). A socialización deportiva en función do xénero. Estructura social da práctica físico-deportiva de ocio e tempo libre: intereses dos grupos sociais e estilos de vida. Fundamentos da recreación e do ocio".					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Comprender os beneficios do deporte como experiencia de lecer para ser capaz de incluir os indicadores fundamentais na planificación e atender os mesmos no desenvolvemento da práctica de lecer, considerando o xénero, a idade e a discapacidade, e analizando con enfoque crítico as estratexias de discriminación positiva.
A2	Comprender os procesos históricos das actividades físico-deportivas e a súa influencia na sociedade contemporánea, estudiando o caso de España e Galicia, e a presenza diferenciada dos homes e das mulleres.
A3	Coñecer e analizar a cultura deportiva e proponer os cambios necesarios, na propia e na das persoas coas que traballa, desde a ética e o xogo limpo, as diferenzas de xénero e a visibilidade dos discapacitados.
A7	Promover e avaliar a formación de hábitos de actividade física e deporte ao longo do ciclo vital, considerando que a idade, o xénero ou a discapacidade son variables que necesitan da intervención consciente para favorecer a igualdade de oportunidades.
B3	Traballar nos diferentes contextos da actividade física e o deporte, de forma autónoma e con iniciativa, aplicando o pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán.
B7	Xestionar a información.
B12	Coñecer os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional e actuar de acordo con eles.
B15	Comprender e saber utilizar as importantes posibilidades que a educación física e o deporte teñen para xerar hábitos sociais e valores democráticos (coeducación de xéneros, respecto á diversidade social e cultural, cooperación, competición respectuosa, compromiso co contorno?).
B18	Comprometerse e involucrarse socialmente coa súa profesión e en concreto, coa situación actual da actividade física e o deporte na educación formal; coa xestión do centro educativo; cos seus compañeiros (traballo cooperativo) e con aqueles aos que educa.

B19	Exercer a profesión con responsabilidade, respecto e compromiso.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes			Study programme competences
Coñecer, comprender e interpretar as características das persoas e os seus contextos socioculturais, co fin de adecuar a súa intervención profesional ás mesmas, garantindo a igualdade de oportunidades no acceso á práctica físico-deportiva.	A1 A3	B3 B5 B7 B12 B15 B18 B19	C4 C7
Comprender e interpretar as expresiones do feito social deportivo en cada cultura para poder intervir nos cambios necesarios para a igualdade de oportunidades, a igualdade de xénero e garantir os principios éticos e de xogo limpio.	A1 A3 A7	B5 B12 B15	
Acadar as ferramentas necesarias para construir unha ?mente sociolóxica? sobre o deporte, entendendo éste dende a concepción postmoderna: como un sistema abierto.	A1 A3		
Coñecer as aportacións da Socioloxía do Deporte para o exercicio profesional do Licenciado en Ciencias da Actividad Física e do Deporte.	A1 A3 A7	B3 B5 B12 B15 B19	C4 C6 C7
Elaborar unha visión do deporte como institución social, entendida como moito más que práctica deportiva.	A1 A3		
Construir unha visión macro da sociedad e do deporte para ser capaz de comprender o mapa de relacións entre os elementos, as funcións de cada un e identificar os procesos donde o profesional da Educación Física pode e debe incidir.	A1 A3	B5 B15 B19	
Ser capaz de observar e identificar o modelo de cultura deportiva da sociedade, de cada deporte, de grupos específicos e de cada persona en particular.	A1 A3 A7	B5 B12	
Coñecer os factores que determinan o nacemento, evolución e desenvolvemento da Socioloxía e a súa vinculación coa sociedade industrial	A2		
Coñecer as ideas principais dos sociólogos clásicos: Comte, Durkheim, Weber e Marx, así como a aplicación das súas ideas ao ámbito do deporte.	A3		
Comprender que o nacemento do Deporte Moderno é un fenómeno ?paralelo? ao nacemento da Socioloxía, e detectar as influencias que reciben da revolución industrial.	A2		
Expoñer as principais correntes de pensamento da Socioloxía e a súa aplicación ao mundo do deporte.	A2		
Comprender os antecedentes, nacemento e desenvolvemento da Socioloxía do Deporte a nivel nacional e internacional.	A3		
Coñecer e diferenciar a cultura deportiva na modernidade e na postmodernidade, e a orientación de decadencia e de resistencia. Saber intervir para transmitir unha cultura de postmodernidade de resistencia	A1 A3 A7	B3 B5 B12 B15 B19	C7
Comprender as consecuencias da cultura deportiva da postmodernidade de decadencia nas situacíons de violencia e acoso escolar a alumnos e profesores.	A3 A7	B5 B12 B15	

Comprender os procesos de construcción da cultura de xénero e a súa influencia nas maneiras de relacionarse e comportarse no deporte homes e mulleres. Saber intervir para modificar os modelos tradicionais de xénero	A1 A3 A7	B5 B12 B15	
Coñecer, e controlar na intervención profesional, as variables socio-demográficas que determinan a práctica deportiva da sociedade española, a súa evolución e cambios, que xeneran o paso de un sistema pechado (moderno) a un sistema aberto (postmodernos).	A1 A3 A7	B5 B12 B15 B19	
Comprender a relación práctica deportiva-estilos de vida.			
Coñecer o significado e principios da recreación deportiva para diseñar unha intervención más recreativa que deportivizada.	A1 A3 A7	B5 B12 B19	
Coñecer, saber identificar e desenvolver as características, cualidades e actitudes axeitadas propias do perfil profesional do animador deportivo.	A1 A3 A7	B5 B19	

Contents

Topic	Sub-topic
BLOQUE I. O nacemento da Socioloxía, o nacemento do Deporte Moderno: dous procesos vincellados á sociedade industrial	1.1. Factores que determinan o nacemento da Socioloxía. 1.2. Os sociólogos clásicos. As súas ideas e a súa proxección no ámbito do deporte. 1.3. As principais correntes de pensamiento en Socioloxía.
BLOQUE II. A sociedade e os seus conceptos. O deporte como institución.	2.1. A sociedade e os seus conceptos: Estado, institucións, cultura, socialización, valores, normas, conciencia individual, conciencia colectiva, consenso, conflicto, grupos de presión e cambio social.
BLOQUE III. O nacemento do Deporte Moderno.	3.1. Introducción. modernidad histórica y analítica 3.2. O deporte e a sociedade industrial: os procesos de transformación na Inglaterra do século XIX. 3.3. Características do Deporte Moderno.
BLOQUE IV. Modernidade-Postmodernidade: Postmodernidade de Decadencia- Postmodernidade de Resistencia	4.1. Modernidade-Postmodernidade. Conexións e diferencias. 4.2. O Deporte como institución social: modernidade-postmodernidade. 4.3. Sociedade Moderna-Deporte Moderno. Sociedade Postmoderna-Deporte Postmoderno. 4.4. Postmodernidade: De Decadencia e de Resistencia. 4.5. A E.F. na Postmodernidade.
BLOQUE V. Postmodernidade de Decadencia: violencia no deporte, acoso escolar e violencia de xénero.	5.1. Acoso escolar. 5.2. Violencia no deporte. 5.3. Violencia de xénero: relación co deporte e a Educación Física.
BLOQUE VI. A socialización en función do xénero. Da modernidade á postmodernidade.	6.1. Conceptos fundamentais: sexo, xénero, transxénero, estereotipo, etiquetas sociais, roles hexemónicos, estatus, sexismo, feminismo, machismo, micromachismo, postmachismo. 6.2. Coeducación, Escola mixta, Escola Segregada. 6.3. A igualdade de oportunidades: as Estratexias de Discriminación Positiva (EDP). 6.4. Novas masculinidades, novas feminidades.

BLOQUE VII. A estructura social da práctica físico-deportiva como actividade de lecer e tempo libre nas sociedades de postmodernidade.	7.1. A práctica deportiva en función do xénero, idade e estudios. 7.2. Motivos da práctica deportiva 7.3. Os deportes más practicados e a súa frecuencia. A influencia da postmodernidade. 7.3.1. O paseo como actividade física: as andainas como oferta deportiva. 7.4. O paso de un sistema pechado a un sistema aberto: do deporte federado o deporte recreativo. 7.5. Perfil do profesional: cultura de modernidade ou de postmodernidade.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Workshop	A2 A1 A3 A7 B5 B12 B15 B19 C4 C7	20	36	56
Mixed objective/subjective test	B7 C6	2	5.8	7.8
Guest lecture / keynote speech	A2 A1 A3 A7 B3 B5 B12 B15 B18 B19 C4 C6 C7	20	38	58
Aprendizaxe servizo	A1 A3 A7 B3 B5	0	0	0
Objective test	A2 A1 A3 A7 B3 B5 B7 B12 B15 B18 B19 C4	4	0	4
Document analysis	B7 C6	5	7.5	12.5
Personalized attention		10.5	0	10.5

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Workshop	* A través desta metodoloxía de OBRADOIRO se propoñen as "PRÁCTICAS DE AULA". - A relación de prácticas pódese consultar en moodle. - E necesario a realización das mesmas dado que serán materia de examen e son un recurso para comprender os contidos.

Mixed objective/subjective test	- A Proba mixta é a Proba escrita sobre as Prácticas de Aula-Obradoiro. - As preguntas serán cuestions que se teñen traballado nas diferentes prácticas realizadas o longo do cuatrimestre. - Son preguntas que esixen unha resposta breve pero de gran precisión na que se perciba o nivel de madurez de coñecementos e conceptos traballados no temario. - Debense evitar vaguedades, respuestas comodín, respuestas xerais. EVALUACION CONTINUA. 1.- ECF (Evaluación Continua Formativa): 70% (durante o cuatrimestre) - Test Moodle: 7 exámenes: 50% - Proba escrita sobre Prácticas de Aula: 1 examen durante o cuatrimestre. 50% (mínimo 4 sobre 10) 2.- ECPG (Evaluación Continua Proba Global): 30%. Junio - Test Moodle: 50% - Prueba escrita: 50% (mínimo llegar al 4 sobre 10) EVALUACIÓN ÚNICA (XULLO) - Test Moodle: 40% (condición: aprobar mínimo con un 5) - Proba escrita: 60% (condición: aprobar mínimo con un 5) **Para aprobar a asignatura a media debe ser un 6.
Guest lecture / keynote speech	SESIÓN MAXISTRAL. Traballaranse os contidos que forman o marco teórico a través de exposicións orais con soporte audiovisuais, debates dirixidos, etc. Realizaranse para cada tema as "Prácticas de Aula" correspondentes.
Aprendizaxe servizo	Traballo voluntario no centro "Padre Rubinos" para persoas sin teito. - Actividade: participar como axudante-monitor/a adestrando o equipo que participa na liga social de fútbol sala. - A calificación do traballo, sobre 10 puntos, fará media coa calificación final obtida na asignatura a través dos exámenes, sempre que esa calificación sexa de aprobado. Para facer este traballo voluntario (ou cualquier outro) o alumnado debe ter a autorización da profesora.
Objective test	Refírese os exámenes en moodle. Faranse tantos exámenes como bloques temáticos hai, ainda que cada un ten diferente valor dado que o contido de cada bloque tamen é diferente: - Bloque I: 5% - Bloque II: 10% - Bloque III: 10% - Bloque IV: 20% - Bloque V: 20% - Bloque VI: 20% - Bloque VII: 15%

Document analysis	Formará parte do traballo que teñan que realizar o alumnado para levar a cabo as "Prácticas de Aula". Estas tarefas poden ser tanto a consulta bibliográfica como a visualización de videos, películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Workshop Aprendizaxe servizo	O alumno realizará as "Prácticas de Aula" e as dudas que poda ter resolverse na aula e tamen na hora de titoría establecida no horario. As outras horas de titoría para atención personalizada serán publicadas polo centro e tamén indicaránse na porta do despacho. Estas titorias son para tratar problemáticas persoais na materia ou resolver dúbihdas dos traballos voluntarios. * Antes de cada examen (proba obxectiva/ proba mixta) se fará unha titoría colectiva, na hora marcada no horario oficial, para responder as dúbihdas da materia. * Como sempre se fixo, o alumnado con máis dificultades na materia para aprobar serán atendidos en titoría individual no despacho da profesora, sempre que existan motivos obxectivos que expliquen as dificultades para aprobar. * Aqueles que non acuden a clase con regularidade, non toman apuntes e na aula están como meros espectadores non serán atendidos en titorias individualizadas para explicarles o contido. A asistencia a clase é obrigatoria. TITORIA EXAMEN FINAL XUNIO E XULLO * Unhos días antes da data do examen final da convocatoria de xunio e de xullo, convocarase una Titoría voluntaria para resolver dúbihdas do examen.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification

Objective test	A2 A1 A3 A7 B3 B5 B7 B12 B15 B18 B19 C4	**Refírese os "Examenes Test de Moodle". Faranse tantos examenes como bloques temáticos hai, ainda que cada un ten diferente valor dado que o contido de cada bloque tamen é diferente: - Bloque I: 5% - Bloque II: 10% - Bloque III: 10% - Bloque IV: 20% - Bloque V: 20% - Bloque VI: 20% - Bloque VII: 15% Estas Probas obxectivas realizaranse a través da plataforma de tele-formación da UDC (Moodle) na aula e durante un tempo adaptado ao número de preguntas. Polo tanto, o alumnado debe traer a aula os aparellos necesarios para poder realizar o examen. AVALIACION CONTINUA. 1.- ECF (Evaluación Continua Formativa): 70% (durante o cuatrimestre) - Test Moodle: 7 examenes. 50% - Prueba escrita sobre Prácticas de Aula: 1 examen. 50% (mínimo chegar o 4 sobre 10) 2.- ECPG (Evaluación Continua Prueba Global): 30%. Xunio - Test Moodle: 50% - Proba escrita: 50% (mínimo chegar o 4 sobre 10). AVALIACIÓN ÚNICA (JULIO) (100%) - Test Moodle: 40% (condición: aprobar mínimo con un 5) - Proba escrita: 60% (condición: aprobar mínimo con un 5) **Para aprobar a asignatura a media debe ser un 6. ** ALUMNADO QUE SUSPENDE A AVALIACIÓN CONTINUA: - NON PODE FACER OS EXAMENES DA DATA DE XUNIO POIS PERDEU A AVALIACIÓN CONTINUA. - OS EXAMENES DA DATA DE XUÑO TEÑEN UN VALOR DE 30% (O 70% RESTANTE CONSÍGUESE A TRAVÉS DA AVALIACIÓN CONTINUA NO CUATRIMESTRE) ** Alumnado que NON fixo AVALIACIÓN CONTINUA OU SUSPENDEN-ABANDONAN. - Examen de xulio ten un valor de 100%. - Para aprobar deben sacar un 6 como media das duas partes. Pero coa condición de que cada unha das partes do examen esté aprobada con 5.	50

Mixed objective/subjective test	B7 C6	* Proba mixta: - proba de respuestas escritas sobre as Prácticas de Aula, - non se descontará si las respuestas son incorrectas, pero se valora sobre todo a precisión, calidad de la redacción, a claridad de ideas, utilización de conceptos de la materia. No se trata de escribir vaguedades, respuestas comodín e generalidades que servirán para calquera pregunta formulada. ADVERTENCIA: Esta parte de preguntas escritas es la que más suspende al alumnado que no fijo las prácticas en serio, que las copió de compañeros, que no acudió a clase con regularidad, que no tomó apuntes de lo que se explica en la clase y que además estudia por apuntes de otros compañeros que están "circulando"; y que tienen errores. EVALUACIÓN CONTINUA. 1.- ECF (Evaluación Continua Formativa): 70% (durante el cuatrimestre) - Test Moodle: 7 exámenes. 50% - Prueba escrita sobre Prácticas de Aula: 1 examen. 50% (mínimo para aprobar es 4 sobre 10) 2.- ECPG (Evaluación Continua Prueba Global): 30%. Junio - Test Moodle: 50% - Prueba escrita: 50% (mínimo para aprobar es 4 sobre 10) EVALUACIÓN ÚNICA (XULLO) (100%) - Test Moodle: 40% (condición: aprobar mínimo con un 5) - Prueba escrita: 60% (condición: aprobar mínimo con un 5) **Para aprobar la asignatura la media debe ser un 6. ** ALUMNADO QUE SUSPENDE LA EVALUACIÓN CONTINUA: - NO PUEDE HACER LOS EXÁMENES EL DÍA DE LA UNIÓN PORQUE HA SUSPENDO LA EVALUACIÓN CONTINUA. - LOS EXÁMENES EL DÍA DE LA UNIÓN TIENEN UN VALOR DE 30% (O 70% RESTANTE SE consigue a través de la evaluación continua). ** Alumnado que NO fijo O SUSPENDE LA EVALUACIÓN CONTINUA. - Examen de junio tiene un valor de 100%. - Para aprobar deben sacar un 6 como media de las partes. Pero con la condición de que cada una de las partes del examen esté aprobada con un 5.

Aprendizaxe servizo	A1 A3 A7 B3 B5	Traballo voluntario no centro "Padre Rubinos" para persoas sin teito. - Actividade: participar como axudante-monitor/a entrenando o equipo que participa nunha liga de fútbol. - A calificación do traballo, sobre 10 puntos, fará media coa calificación final obtida na asignatura a través dos examenes, sempre que esa calificación sexa de aprobado. Non se indica neste apartado o valor na avaliación pois é un traballo voluntario. Para facer este traballo voluntario (ou calquera outro) o alumnado debe ter a autorización da profesora. Outros temas para TRABALLOS VOLUNTARIOS: aplicar os conceptos da asignatura a un partido (espectadore-xogadoras), club-equipo, facer entrevistas a persoas do colectivo LGTBIQ, etc.	0

Assessment comments

1.- TRABALLOS VOLUNTARIOS.

A).-- Experiencia de Aprendizaxe e Servizo: Participación na experiencia do albergue "Padre Rubinos" para persoas sin teito organizada pola Oficina de Cooperación e Voluntariado (OCV) da UDC. Os asistentes ao albergue participan nunha liga de fútbol formada por outras entidades que tamen traballan con persoas en risco de exclusión social: Cruz Vermella, Equus Cebra, etc.

- Ofrécese a dous alumnos a posibilidade de participar ocomo axudante do entrenador.
- O traballo voluntario consistirá en identificar os conceptos da asignatura na experiencia na que participan. B).-- O alumnado que esté entrenando equipos ou levando actividades extraescolares pode organizar unha entrevista en grupo para falar sobre os conceptos de sexismo, machismo, feminismo,etc.
- Debe grabar a entrevista-debate e despois transcribila.
- A continuación debe identificar en ese texto os conceptos da asignatura. C).-- Os sonidos do deporte": grabar o sonido dun entrenamento, dunha actividade nun gimnasio, nas gradas dun partido, etc.
- Transcribir a grabación.
- Identificar os conceptos da asignatura. **VALOR DO TRABALLO VOLUNTARIO.**
- A calificación do traballo fará media coa nota acadada na materia . É necesario ter aprobada a materia para facer media.2.- O alumnado SUSPENSO no CURSO 2018-2019 de EVALUACIÓN CONTINUA: - Na ECF (Evaluación Continua Formativa) Si teñen aprobados os exámenes test de Moodle (Proba obxectiva) se lles garda esa puntuación para o curso 2019-20 co valor que teñen neste curso. Deberán facer os exámenes escritos (Proba mixta) para acadar o % restante. - Na ECPG (Evaluación Continua Proba Global) de xuño: Deberán facer a Proba mixta (examen escrito) e Proba obxectiva (Test de Moodle) como todo o alumnado. 3.- IDIOMA DO EXAMEN. O examen final farase en castelán, si algun desexa facer o examen en galego debe notificalo con una semana de antelación enviando un correo a profesora.4.- ALUMNADO CON MATRICULA PARCIAL. Deben falar coa profesora a principio de curso para atender os casos individualmente.5.- ALUMNADO CON DIVERSIDADE FUNCIONAL. Deben poñerse en contacto coa profesora, a principio de curso, para buscar solucións axeitadas a cada situación. 6.- ALUMNADO CON CALQUERA PROBLEMATICA QUE PODA INTERFERIR NO PROCESO DE APRENDIZAXE, NO RENDIMENTO, NA CONCENTRACIÓN NO ESTUDIO, ETC. deberá falar coa profesora a principio de curso ou cando xurda un problema. 7.- Nos exámenes hai que utilizar linguaxe inclusiva. 8.- REVISIÓN DO EXAMEN ESCRITO REALIZADO O LONGO DO CUATRIMESTRE: REALIZARASE UNHA TITORÍA COLECTIVA NO HORARIO OFICIAL (GARANTIZA QUE TODO O ALUMNADO PODA ACUDIR) PARA EXPLICAR OS ERROS IDENTIFICADOS, EXPLICAR A FORMA CORRECTA DE RESPONDER E RESOLVER AS DÚBDIDAS QUE POIDAN XURDIR. NON SE FARÁ REVISIÓN DE EXAMEN INDIVIDUAL NO DESPACHO E MENOS PARA OS QUE NON ACUDIRON A TITORÍA COLECTIVA. DE TODOS MODOS O EXAMEN PÓDESE ENSINAR.

Sources of information

Basic	- Aldaz, J. et al. (2013). Responsabilidad social. Ética y deporte.. Madrid: Ibersaf Industrial-AEISAD - ALFARO GANDARILLAS, Élida.; BENGOECHE BARTOLOMÉ, Mercedes; VÁZQUEZ GÓMEZ, Benilde (2011). Hablamos de Deporte: en femenino y en masculino. . Madrid: Consejo Superior de Deporte - Arce, C. y De Francisco, C. (2008). A realidade da práctica deportiva en Galicia. . Santiago de Compostela: Universidad de Santiago de Compostela-Consellería de Cultura e Deporte. Xunt - Ballesteros (1989). Postmodernidad: decadencia o resistencia. Madrid, Tecnos - Fundación Real Madrid (2011). Por una educación real. Valores y Deporte. La alineación de los valores. Cuaderno del alumnado. Cuaderno del profesorado. . Madrid: Ediciones Gráficas Fundación Real Madrid - Elias, N. y Dunning,E (1986). Deporte y ocio en el proceso de civilización. Madrid: FCE - García Ferrando, M. (2006). "Veinticinco años de análisis de comportamiento deportivo de la población española (1980-2005)". Revista Internacional de Sociología nº 44, mayo-agosto, pp15-38 - Gambau i Pinasa, V. et al. (2008). Comunicación y deporte. Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - García Ferrando, M. (Coord) (1993). Pensar nuestra sociedad. Fundamentos de sociología. Valencia: Tirant lo Blanch - Garcia Ferrando, M.; Puiz Barata, N. y Lagardera Otero, F. (Comp) (2009). Sociología del Deporte. Madrid: Alianza Editorial. 3ª edición - García Ferrando, M. (2006). Postmodernidad y deporte. Entre la individualización y la masificación. Encuesta sobre hábitos deportivos de los españoles 2005. . Madrid: Consejo Superior de Deportes-Centro de Investigaciones Sociológicas. - Giner, S., Lamo de Espinosa, E. y Torres, C. (Eds) (1998)). Diccionario de Sociología. Madrid: Alianza Editorial - Inglehart, R (1998). Modernización y posmodernización. El cambio cultural, económico y político en 43 sociedades. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas - Latiesa Rodriguez, M. et al. (2001). Deporte y cambio social en el umbral del siglo XXI. Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz_AEISAD - López Villar, C. y Fernández Villarino, Mª A. (2008). A realidade físico deportiva das mulleres en Galicia. A Coruña:Xunta de Galicia - Martínez del Castillo, J. (Comp) (1998). Deporte y calidad de vida. Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - Mosquera, Mª J. y Puig, N. (2003). "Sociología de la actividad física y el deporte en España"; en Dosil, J. (ED): Ciencias de la actividad física y del deporte. . Madrid: Síntesis - Moscoso Sánchez, D. (2006). "La sociología del deporte en España. Estado de la cuestión"; Revista de Sociología, nº 44, pp 177-221 - Martín Horcajo, M. (2006). "Contribución del feminismo de la diferencia sexual a los análisis de género en el deporte"; . Revista de Sociología nº 44, pp. 11-131 - Mosquera, Mª J.; Gambau, V; Sánchez, R. y Pujadas, X. (Comp) (2003). Deporte y postmodernidad. Madrid: Librerías deportivas Esteban Sanz_AEISAD. nº 6 - Mandell, R. (1986). Historia cultural del deporte. Barcelona: Bellaterra. - Mosquera, González, Mª J. et al. (2003). Deporte y Postmodernidad. Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - Mosquera, Mª J. y Puig, N (2003). "Sociología de la actividad física y el deporte en España"; en Dosil (Coord): Ciencias de la Actividad Física y el Deporte. Madrid: Síntesis - Mosquera González, Mª J. (2004). No violencia en el deporte y en la vida. Guía para docentes y personas interesadas. Guía para madres y padres y Guía para escolares y personas curiosas.. A Coruña: Dirección Xeral para o Deporte, Consellería de Familia, Xuventude, Deporte e Voluntariado. - Mosquera González, Mª J. (2012). I, II, III e IV Ciclo de Conferencias de Xénero, Actividade Física e Deporte 2009-2010. A Coruña: Universidade da Coruña http://ruc.udc.es/handle/2183/9053 - Mosquera, Mª J. y Rodicio, Mª L (2013). ?Hábitos deportivos de los estudiantes de la Facultad de Ciencias del Deporte y la Educación Física de la Universidad da Coruña (1992-2012): la influencia de los cambios de la sociedad española?. XI C. Madrid. Disponible en: http://www.fes-web.org/uploads/files/modules/congress/11/papers/1842.doc. - FERNÁNDEZ GARCÍA, Emilia (2010). Guía PAFIC para la promoción de la actividad física en chicas.. Consejo

- Superior de Deportes- Ministerio de Igualdad. Instituto de la mujer-Consejo Superior de Deportes
- Mosquera González, Mª J. (2014). ¿Las mujeres no hacen deporte porque no quieren? ¿Los hombres practican el deporte que quieren? El género como variable de análisis de la práctica deportiva de las mujeres y de los hombres. en Mosquer. A Coruña: Universidade da Coruña.<http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/13594>
  - Monteagudo, Mª J. y Puig, N. (Ed) (2004). Ocio y deporte. Un análisis multidisciplinar. Universidad de Deusto: Instituto de Estudios de Ocio
  - Picó, J. (1999). Cultura y modernidad. Seducciones y desengaños de la cultura moderna. . Madrid: Alianza Editorial
  - Ritzer, G (1993). Teoría sociológica clásica. Madrid: McGraw-Hill
  - Ritzer, G. (1993). Teoría sociológica contemporánea. Masdrid: McGraw-Hill
  - Sanmartín, J. (Coord) (2004). El laberinto de la violencia. Causas, tipos y efectos.. Barcelona: Centro Reina Sofia para el estudio de la violencia_Ariel
  - Sánchez Martín (2011). Transformación deportiva: nuevos hábitos ciudadanos y posmodernidad urbana, 1982-2010"; en Pujadas, X. (coord.): Atletas y ciudadanos. Historia social del deporte en España. . Madrid: Alianza Editorial
  - Vilanova, A. et al. (2009). Deporte, salud y medio ambiente. Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz-AEISAD
  - LLopis Goig, R. (Dir) (2014). Crisis, cambio social y deporte. XIII Congreso Internacional AEISAD. Nau Llibres.
  - Piedra de la Cuadra, J (2015). Masculinidades en E.F. El nuestro es un deporte de machos. .
<http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/15518>
  - Soler, Sussana (2015). Estrategias de promoción del deporte femenino. <http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/15519>
  - Morales Caneiro, R. (2014). Estrategias coeducativas en el aula formal de E.F. Una experiencia práctica.
<http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/13592>
  - Vázquez Pardal, R. (). Participación masculina en deportes tradicionais femenino: o caso da ximnasia rítmicas: .
<http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/13591>
  - ()..
  - Castillo, M y Palacios, J. (2014). El socorrismo desde el punto de vista del género..
<http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/13593>
  - Mosquera, Mª J. y Puig, N. (2009). Género y edad en el deporte. Madrid: Alianza Editorial
  - Piedra de la Cuadra, J (2016). Deporte y género. Manual de iniciación. Barcelona: Inde
  - García ferrando, M; Puig, N.; Lagardera, F.; LLopis, R.y Vilanova, A. (2017). Sociología del Deporte. Madrid: Alianza. 4ª edición
- En moodle estará a disposición a bibliografía complementaria

Complementary

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Teaching Physical Activity and Sport/620G01001

Theory and History of Physical Activity and Sport/620G01003

Games and Leisure Sport/620G01005

Psychology of Physical Activity and Sport/620G01011

Physical Activity and Sports Research/620G01021

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psychology of Physical Activity and Sport/620G01011

Subjects that continue the syllabus

Teaching Physical Activity and Sport/620G01001

Theory and History of Physical Activity and Sport/620G01003

Other comments

CONSIDERACIOS PREVIAS DE ESPECIAL RELEVANCIA para o alumnado*** O temario vaise desenvolver a través de diferentes tipos de clases e de recursos: clases maxistrais, debates, prácticas de aula, lectura de artigos e libros, etc., polo tanto, todos os contidos, ideas, preguntas, etc. que se abordan na aula se consideran materia de examen. *** Os esquemas que se utilizarán na aula para explicar os diferentes contidos do temario non se poden entender como ?os apuntes oficiais? a través dos cuales estudiar o examen.Os esquemas son un guión para ordear as ideas, unha síntesis do contido de cada bloque temático.

*** Como recurso, os esquemas axudan a que o alumno centre a súa atención e, dado que están disponíveis en moodle, evitan que éste teña que tomar apuntes de todo o explicado, facilitando que poda centrarse en comprender as explicacións e realizar as anotacións aclaratorias ao contido que nelas se reflexa. *** Pero nos esquemas no se incluyen as explicacións de todos os conceptos, matices, exemplos que se realizan en clase, as comparaciones entre conceptos, os comentarios sobre as referencias bibliográficas, etc. Estas cuestións debe incorporalas o alumnado e tomar nota delas para elaborar os seus propios apuntes, do contrario terá unha información incompleta da materia de examen. *** Resulta fundamental para a comprensión do contido da asignatura que o alumnado asista as clases con regularidade e manexe e organice os materiais. Ao longo do cuatrimestre se traballará na aula para construir un ?pensamento sociolóxico sobre o deporte?, unha ?visión cultural do deporte?, e os alumnos que non asisten a clase non adicaron o tempo necesario para entrenarse nese proceso. Esta carencia percibese de manera especial nos resultados do examen. *** Por outra parte, si o alumnado que non asiste a clase estudia polos apuntes doutros compañeiros, non están estudiando o contido que se ten impartido na aula, estudian o que outros compañeiros ?entenderon que se ten explicado?. Hai erros semellantes que se detectan nos exámenes, nalgúns casos más de 15 alumnos teñen o mesmo erro. *** O temario explicarase recorriendo a exemplos dos diferentes deportes e protagonistas deportivos, sen embargo se tratará como tema transversal a violencia no deporte e o xénero. *** Recomendase a seguinte estratexia para favorecer a comprensión da materia: Que o alumnado traslade o explicado na aula ao seu deporte, de maneira que entenda a relación e presencia de cada concepto dunha forma práctica, aplicada á sua vida cotiá deportiva. Si este proceso o desenrola dende o principio de curso vai comprender mellor os contidos e estará mellor preparado para o tipo de reflexións que se plantearán no examen. **RECOMENDACIÓN PARA OS ALUMNADO QUE XA CURSOU A ASIGNATURA.**

*** Percebese que algúns alumnos que xa cursaron a asignatura en anos anteriores confíanse e se relaxan nas súas esixencias. Os conceptos xa lles resultan familiares e non os traballan o suficiente. O resultado é que non acadan o nivel de precisión esixido e volven suspender examenes. **SOBRE A ASISTENCIA A CLASE E O TRABALLO NA AULA***** Resulta sorprendente ter que falar destes temas, pero a experiencia de anos atrás nos leva a recordarlle o alumnado que asistir a clase implica unha actitude de traballo, de toma de apuntes, de seguimento da materia, etc. Polo tanto é imprescindible estar en silencio durante as intervencións da profesora ou de outros compañeiros que fan preguntas: os debates en paralelo non teñen cabida, si algun alumno ten ideas que expor debe facelo para todos. *** Tamen se recorda que para opinar é preciso ter coñecementos e información, e ademáis é bo ser prudente e reflexivo. Os debates da aula non deben semellarse a algúns "debates televisivos" que carecen de datos, orden e respeto e nunca chegan a conclusións. Cada sesión de clase ten unhos obxectivos, polo tanto é preciso orden, escoita e pensamento para poder acadalos.

*** O traballo na aula é unha OBRIGA para o alumnado e tamén un DEREITO. **SOBRE CONDICIONES DURANTE A REALIZACIÓN DE EXAMENES.** *** Recoméndase revisar a normativa da UDC, "Normas de avaliación, revisión e reclamacións das cualificacións dos estudios de grao e mestrado universitario". artigo 14. Non se permite o uso de móviles na "Proba mixta-examen escrito. A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso na convocatoria da materia. **SOBRE COPIAS EN EXAMENES, PRÁCTICAS O TRABAJOS.**

*** Recoméndase revisar a normativa da UDC, artigo 14. O plaxio poderá ser considerado causa de suspenso na actividade.

OBSERVACIÓNES SOBRE OS RESULTADOS DOS EXAMENES

*** Hai alumnado que non estudian os documentos da asignatura, só resumenes que "circulan": por este motivo detectanse erros semellantes nos exámenes, as mesmas respuestas mal elaboradas.

*** Hai alumnado que non fai as prácticas, que as copian ou estudian por "prácticas que están circulando": hai erros que se reproducen nos exámenes. Por outra parte, si hai a mesma resposta en varios alumnos hai o risco de que pode entenderse como "copia no examen". (Ver normativa). **CAMBIO DE DATAS DE EXAMENES OFICIAIS.** *** Atenderanse os casos contemplados na normativa da UDC: artigo 12º.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.